

Riskienhallintasuunnitelma 2024

Aluehallitus 11.12.2023

Sisällysluettelo

1	Johdanto	2
1.1	Riskienhallintasuunnitelman tarkoitus.....	3
1.2	Keskeiset käsitteet.....	4
2	Riskienhallinnan, turvallisuuden sekä varautumisen perusteet ja periaatteet Pirkanmaan hyvinvointialueella	5
3	Arvio hyvinvointialueen merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	7
4	Riskienhallinnan vuosikello 2024	8
5	Organisaatioturvallisuuden kehittämisen kärkitavoitteet vuodelle 2024	9
5.1	Riskienhallinta	9
5.2	Turvallisuus	11
5.3	Varautuminen	14
6	Lopuksi.....	16

1 Johdanto

Pirkanmaan hyvinvointialue aloitti toimintansa vuoden 2023 alussa. Suomen suurimpana hyvinvointialueena työllistämme noin 19 500 työntekijää yli 700 toimipisteessä. Tuotamme toiminta-alueellamme yhteiskunnan kannalta elintärkeitä palveluita ja siksi palvelutuotantomme on toimittava kaikissa oloissa 24/7/365. Organisaatiomme asianmukaiset ja riittävät riskienhallinnan, turvallisuuden ja varautumisen menettelyt varmistavatkin kokonaisuudessaan ydintehtäväämme eli sitä, että Pirkanmaan hyvinvointialue onnistuu tavoitteissaan ja kykenee tuottamaan kriittisiä palveluitaan häiriöttä.

Tämä riskienhallintasuunnitelma sisältää hyvinvointialueen oman toiminnan turvallisuuden eli organisaatioturvallisuuden kannalta keskeisimmät riskienhallinnan, turvallisuuden ja varautumisen menettelykuvaukset sekä kehitystavoitteet vuodelle 2024. Riskienhallintasuunnitelma laaditaan ensisijaisesti hyvinvointialueen organisaatioturvallisuuden kokonaisuuden kehityssuunnitelmaksi. Vastaavasti organisaation ulospäin tehtävää turvallisuustyötä eli alueellisen turvallisuuden kehittämisen kokonaisuutta ohjaa rinnakkainen alueellinen turvallisuussuunnitelma.

Suomen suurimman hyvinvointialueen organisaatioturvallisuuden kokonaisuuden kehittämisen voidaan sanoa vasta alkaneen. Tätä kehitystyötä jatketaan aktiivisesti myös vuonna 2024 ja erityisenä painopisteenä toiminnassa on yhteistyön tiivistäminen laajasti organisaatioturvallisuuden edistämiseksi. Riskienhallinta, turvallisuus ja varautuminen erillisistä teemoista huolimatta toimivatkin organisaation kannalta tehokkaasti vain yhtenä tiiviinä kokonaisuutena. Lisäksi erityisenä painopisteenä keskitytään poikkeamien¹ ennaltaehkäisyyn, sillä ennalta estetty poikkeama on niin taloudellisilta kuin inhimillisiltä kustannuksiltaan edullisempaa, kuin jo tapahtuneiden poikkeamien korjaaminen. Suomen suurimman hyvinvointialueen toiminnan turvaamiselle tuleekin myös jatkossa varata johdon tuen lisäksi riittävät taloudelliset ja henkilöstövoimavarat sekä osaaminen.

¹ Poikkeama voi olla esimerkiksi onnettomuus, rikos, muu häiriötilanne, vaaratilanne, läheltä piti -tilanne tms.

1.1 Riskienhallintasuunnitelman tarkoitus

Riskienhallintasuunnitelma laaditaan asiantuntijavetoisesti organisaatioturvallisuuden kehityssuunnitelmaksi. Nimestään huolimatta riskienhallintasuunnitelma kattaa koko hyvinvointialueen organisaatioturvallisuuden kentän pelkän riskienhallinnan teeman ohella.

Riskienhallintasuunnitelma laaditaan vuosittain ja siinä kuvataan seuraavan vuoden organisaatioturvallisuuden keskeisimmät menettelyt sekä kehittämissuunnitelmat ja tavoitteet. Riskienhallintasuunnitelma toimii tiekarttana sille, miten Pirkanmaan hyvinvointialueen organisaation riskienhallintaa, turvallisuutta ja varautumista edistetään sekä kehitetään tulevan vuoden aikana hyvinvointialueen strategiassa ja sen toimeenpano-ohjelmassa määriteltyjen laajempien tavoitteiden mukaisesti.

Riskienhallintasuunnitelma hyväksytään vuosittain aluehallituksen toimesta. Tämä hyväksyntä tarkoittaa käytännössä sitä, että asiakirjassa esitetyt suunnitelmat ja tavoitteet ovat ylimmän johdon tahtotila organisaatioturvallisuuden kehittämiseksi. Tämä tarkoittaa suunnitelman osalta myös tavoitteiden saavuttamisen seuranta, jota tehdään vuosittaisen tilinpäätöksen raportoinnin yhteydessä.

Käytännön tasolla riskienhallintasuunnitelmaan sisällytetään vuosittain merkittävimpiä kärkitavoitteita kattavasti organisaatioturvallisuuden eri osa-alueista. Riskienhallintasuunnitelmaan nostettavat tavoitteet ovat laadittu niiden yksiköiden toimesta, jotka kyseistä teemaa organisaatiossamme edistävät: esimerkiksi tietosuojan kehittämisen kärkiteemat vuodelle 2024 ovat päätetty tietosuojan parissa työskentelevien asiantuntijoiden toimesta ja niin edelleen. Tämä tavoitteiden valinnan autonomia takaa sen, että suunnitelmat ja kehitystavoitteet kohdistuvat kyseisen osa-alueen parhaan asiantuntijuuden merkityksellisiksi ja vaikuttaviksi tunnistamiinsa kohteisiin.

Riskienhallintasuunnitelma toimiikin organisaatioturvallisuuden käytännön työn ylipänä linjaavana vuosittaisena kehityssuunnitelmana hyvinvointialueella. Tätä suunnitelmaa tukemaan voidaan laatia myös teema- tai organisaatioyksikkökohtaisia kehityssuunnitelmia. Tällaisia voivat olla esimerkiksi tehtävä- tai palvelulinjakohtainen riskienhallintasuunnitelma tai organisaatioturvallisuuden parissa työskentelevän vastuualueen tai -yksikön sisäinen kehityssuunnitelma.

1.2 Keskeiset käsitteet

Pirkanmaan hyvinvointialueen **organisaatioturvallisuus eli organisaation oman sisäisen turvallisuuden kokonaisuus** koostuu erityisesti kolmesta osa-alueesta. Näitä ovat riskienhallinta, turvallisuus ja varautuminen. Käsitteiden tuntemuksella ymmärrämme helpommin turvallisuuden keskeiseksi osaksi kaikkea toimintaamme.

Riskienhallinta on yleiskäsite, joka sisältää kaiken riskien tunnistamisen ja hallitsemisen eteen tehtävistä toimista. Riskienhallinnan tavoitteena onkin saada kohtuullinen varmuus strategisten, toiminnan ja talouden tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä tunnistamalla sekä tarvittaessa hallitsemalla niihin mahdollisesti vaikuttavia epävarmuuksia eli riskejä. Sen vuoksi hyvinvointialueen tehtäväalueilla, toimialueilla ja palvelulinjoilla tulee olla ajantasainen, oikea ja kattava käsitys riskeistään.

Turvallisuus on yhdistelmä konkretiaa ja tunnetta. Toisaalta turvallisuus koostuu mitattavista asioista, kuten vaikkapa tapahtuneista poikkeamista ja toisaalta siihen vaikuttavat myös henkilön omat tuntemukset sekä niihin liittyvät tekijät.

Turvallisuustyössä oleellista onkin hahmottaa turvallisuus esimerkiksi yksittäisten virheiden ohella kokonaisuutena, johon kuuluu organisaation arvot, toimintatavat, osaaminen, asenteet, käsitteet ja toimintamallit. Tätä kokonaisuutta kuvataan myös **turvallisuuskulttuuri**-termillä. Hyvinvointialueen turvallisuustyössä keskeistä onkin kehittää ja luoda hyvinvointialueelle hyvä turvallisuuskulttuuri. Sen avulla myös konkreettiset yksittäiset turvallisuusteot, kuten laaditut toimintamallit poikkeamien varalle, koulutukset sekä esimerkiksi tekniset turvallisuustoimenpiteet antavat mahdollisimman ison arvon organisaation kyetessä vastaanottamaan ja hyödyntämään näitä keinoja mahdollisimman tehokkaasti osana normaalia arkeaan.

Varautuminen on toimintaa, jolla varmistetaan tehtävien ja palveluiden mahdollisimman häiriötön hoitaminen kaikissa tilanteissa. Varautumisen yhtenä keskeisenä tavoitteena on luoda ja varmistaa mahdollisimman hyvät edellytykset häiriötilanteen hallinnalle sekä sen aikaiselle johtamiselle. Varaudumme ensisijaisesti normaaliolojen häiriötilanteisiin kuitenkin unohtamatta poikkeusolojen varalta tehtävää varautumistyötä. Varautuminen onkin ennalta tehtävää valmistelua, jotta hyvinvointialueen toiminta jatkuu myös poikkeamien tapahtuessa.

2 Riskienhallinnan, turvallisuuden sekä varautumisen perusteet ja periaatteet Pirkanmaan hyvinvointialueella

Pirkanmaan hyvinvointialueen missio, visio ja arvot ohjaavat strategiatyön ohella myös organisaatioturvallisuuden eteen tehtävää työtä. Toisaalta sidosteisuus voidaan tunnistaa toiseenkin suuntaan: ilman hyviä organisaatioturvallisuuden käytänteitä hyvinvointialue ei voi toimia arvojensa mukaisesti, tavoitella strategiansa avulla visiotaan eikä täyttää tai saavuttaa missiotaan. Siksi onkin olennaista tunnistaa toimintaa ohjaavien kulmakivien ja turvallisuuden sidosteisuus kokonaisvaltaisesti.

Pirkanmaan hyvinvointialueen missio, visio ja arvot

Missio: Sinun hyvinvointisi on yhteinen tehtävämme, olemme sinua varten

- Ilman turvallisuutta ja turvallisuuden tunnetta ei voida hyvin. Turvallisuus on merkittävä osa hyvinvointia ja turvallisuustyö tulee nähdä asiakaspalveluna jokaista organisaation jäsentä kohtaan.

Visio: Pirkanmaalaiset ovat ylpeitä hyvinvointialueensa palveluista ja suosittelevat niitä

- Asianmukaiset turvallisuusmenettelyt varmistavat toiminnan häiriöttömyyttä ja siten mahdollistavat hyvinvointialueen ydintoimintojen sekä -tehtävien suorittamista laadukkaasti.

Arvot: Ihmisläheisyys, arvostus, rohkeus, vastuullisuus, luottamus

- Arvot ohjaavat yhdenvertaista ja syrjimätöntä turvallisuustyötämme, mutta asianmukaiset sekä riittävät turvallisuusmenettelyt varmistavat myös koko organisaation osalta arvojen mukaista toimintaa. Esimerkiksi ihmisläheisyys korostaa turvallisuustyössä ennalta ehkäisyn tärkeyttä, koska poikkeamista voi aiheutua jopa korvaamattomissa olevia inhimillisiä vaikutuksia. Toisaalta esimerkiksi asianmukaiset omat turvallisuusmenettelyt luottamuksellisten tietojen hallinnassa ovat yksi keskeisiä tekijöitä vaikkapa sidosryhmiemme luottamuksen rakentumisessa.

Näistä kulmakivistä johdetut organisaatioturvallisuuden periaatteet kuvaavat hyvinvointialueen vaikuttavan toiminnan ominaisuuksia ja esittävät niiden tavoitteet ja tarkoituksen. Näiden periaatteiden avulla hyvinvointialueen pitäisi kyetä hallitsemaan epävarmuuden vaikutusta organisaation tavoitteisiin. Riskienhallinta kytetään tiiviisti hyvinvointialueen strategiaan kärkiteemoihin ja painopisteisiin. Sillä varmistetaan palveluiden toiminta ja laatu kaikissa olosuhteissa, toiminnan vaikuttavuus sekä talouden ja päätöksenteon lainmukaisuus, mukaan lukien hyvä hallinto.

Riskienhallinnan, turvallisuuden ja varautumisen periaatteet

- 1.** Varmistetaan tavoitteiden saavuttaminen. Riskienhallinta, turvallisuus ja varautuminen normalisoidaan osaksi hyvinvointialueen arkea.
- 2.** Varmistetaan asiakkaiden ja henkilöstön kokemus turvallisuudesta. Turvallisuuden tunne työn ja asioinnin lähtökohtana. Olemme turvallisuuskriittinen organisaatio ja pyrimme kaiken aikaa siihen, että turvallinen työskentely- ja asiointipaikka toteutuu. Turvallisuus on tapa tehdä työtä.
- 3.** Huolehditaan hyvästä johtamisesta. Riskienhallinta, turvallisuus ja varautuminen ovat osa kaikkea johtamista sekä päätöksentekoa.
- 4.** Hallitaan riskejä ja riskejä otetaan vain hallitusti. Riskienhallintaa kehitetään jatkuvasti oppimisen ja kokemusten myötä, jotta se palvelee organisaation tavoitteiden saavuttamista ja johtamista.
- 5.** Turvataan toiminnan jatkuvuus varautumalla riskien toteutumiseen. Palvelutuotantomme toimii kaiken aikaa 24/7/365. Keskeistä on reagoida aina sopivalla tavalla ja oikeaan aikaan.
- 6.** Turvallisuustoimintaa kehitetään systemaattisen seurannan ja arvioinnin kautta. Kehitystyö on suunnitelmallista ja hallittua, mutta kuitenkin rohkeasti sekä kunnianhimoisesti tavoitteellista.

3 Arvio hyvinvointialueen merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Syksyllä 2023 laadittiin riskienhallinnan, turvallisuuden ja varautumisen vastuualueen toimesta yhteenveto vuoden ensimmäisen kolmen vuosineljänneksen aikana toteutetuista hyvinvointialueen johtoryhmän riskien arvioinneista. Tämän yhteenveton perusteella tunnistettiin alle teemoja, jotka ovat toistuneet riskien arvioinneissa säännöllisesti ja voivat täten hyvin todennäköisesti näkyä myös vuoden 2024 riskeinä. Näitä alle lueteltuja merkittävimpiä riskiteemoja tulee huomioida vuoden 2024 aikana keskeisissä toiminnoissa laajasti. Ne ovat myös osaltaan vaikuttaneet tämän suunnitelman kärkitavoitteisiin.

Taloudellinen riski - Alijäämäisyyden kattamiselle asetettu ajallinen tavoite, yleinen taloustilanne sekä tästä kokonaisuudesta kumpuavat erilaiset heijastevaikutukset ovat näkyneet riskien arvioinneissa toistuvasti vuoden 2023 aikana.

Henkilöstöriski - Henkilöstön veto- ja pitovoimatekijöiden kokonaisuudesta kumpuavat haasteet sekä työhyvinvoinnin ja henkilöstön jaksamiseen liittyvät riskit ovat olleet esillä koko vuoden 2023 ajan.

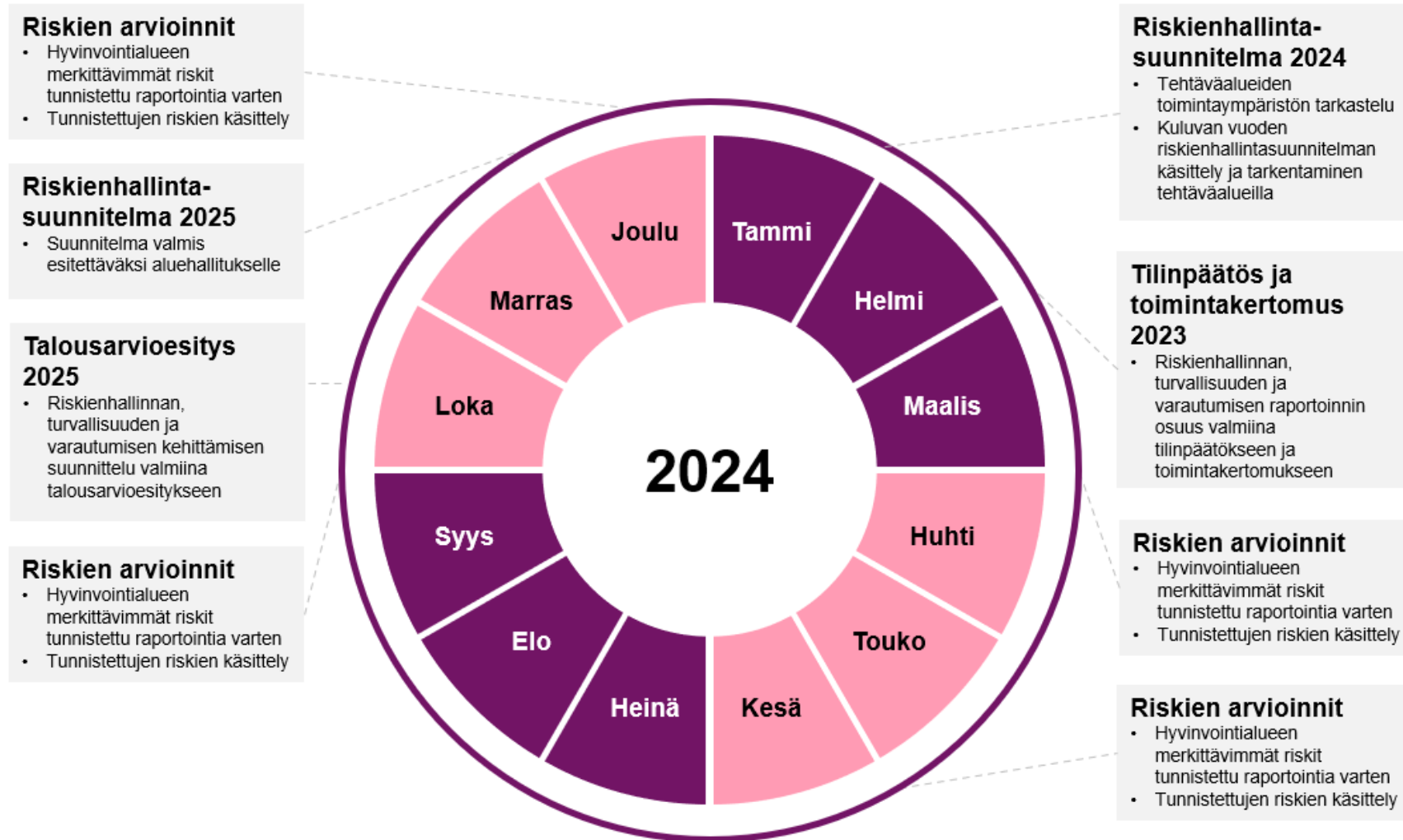
Palvelutuotantoriski - Palvelutuotantoriski on näkynyt syksyyn 2023 saakka yhtenä merkittävimmistä riskeistä korostuneesti muiden riskien palvelutuotannolle aiheuttamien heijastevaikutusten vuoksi. Myös kehityssuunnitelmien käytäntöön vieminen ja aikataulussa pysyminen on näkynyt riskien arvioinneissa.

Digitaalinen turvallisuus ja kriittisen infrastruktuurin riskit -

Informaatiovaikuttamisen, kyberhyökkäysten, hybridiuhkien mahdollisuus sekä tietosuojan tai tietoturvallisuuteen liittyvät riskit sekä korostuneesti käyttöhyödykkeiden saatavuuden mahdolliset ongelmat ja kriittisten järjestelmien häiriöt ovat olleet esillä kaikissa riskien arvioinneissa vuoden 2023 aikana.

Toimintaympäristöriski - Nopeasti muuttuva ja monimutkaistuva turvallisuusympäristö on näkynyt toistuvasti useiden muiden riskien kuvauksissa. Toimintaympäristön muutokset niin alueellisesti, kansallisesti kuin jopa globaalilla tasolla saattavat vaikuttaa merkittävästi myös hyvinvointialueen toimintaan.

4 Riskienhallinnan vuosikello 2024

Kuva 1 Riskienhallinnan vuosikello 2024

5 Organisaatioturvallisuuden kehittämisen kärkitavoitteet vuodelle 2024

Pirkanmaan hyvinvointialueen organisaatioturvallisuuden kehittämistä tehdään laajalti useissa toiminnoissa ja useiden tahojen toimesta. Organisaatioturvallisuus onkin osa koko organisaation toimintakulttuuria ja toisin sanoen tämä kokonaisuus kuvaa sitä, millä tavoin turvallisuus huomioidaan osana kaikkea organisaation toimintaa. Yleisesti onkin keskeisen tärkeää ylläpitää ja kehittää turvallista työskentely- ja asiointiympäristöä jatkuvasti.

Hyvinvointialue on jatkossakin linjaorganisaatio myös turvallisuuden osalta. Vastuu turvallisuudesta on tehtäväalueilla ja palvelulinjoilla. On ensiarvoisen tärkeää, että tehtäväalue ja palvelulinjat tarttuvat riskienhallintaan, turvallisuuteen ja varautumiseen lujalla otteella ja jatkavat niiden sisäänajoa. Hyvinkin toteutettu muutos katoaa nopeasti, jos sitä ei ole ankkuroitu riittävän lujasti työpaikan normaaleihin menettelyihin. Tärkeää on omaksua alusta lähtien koko organisaatiossa ennakoiva ja riskipohjainen ajattelu- ja lähestymistapa asioihin.

Turvallisuustyötä tehdään ennakoiden ja hyvässä yhteistyössä kaikkien kanssa. Koko organisaatio osallistuu aktiivisesti turvallisuuden ylläpitoon ja kehittämiseen. Turvallisuustyön perustan muodostaa riskienhallinta. Toimintaamme kohdistuvia riskejä arvioidaan, käsitellään sekä seurataan säännöllisesti. Lisäksi varaudumme ensisijaisesti normaaliolojen häiriötilanteita varten.

Tässä suunnitelmassa esiin nostetut kärkitavoitteet ovatkin vain merkittävimpiä seuraavalle vuodelle tunnistettuja riskienhallinnan, turvallisuuden ja varautumisen kehittämiseksi edellytetyjä toimenpidekokonaisuuksia. Kehitystyötä tehdään laajalaisesti organisaatiossa myös näiden tavoitenostojen ohella eikä muidenkaan toimenpiteiden tai tavoitteiden tärkeyttä tule ohittaa tai unohtaa.

5.1 Riskienhallinta

Hyvinvointialueen riskienhallinnan menettelyiden luominen ja olemassa olevien käytänteiden kehittäminen alkoi toden teolla vuoden 2023 aikana. Riskienhallinnan merkitys korostui erityisesti tehtävien organisointitapojen monimuotoistumisen myötä. Riskejä liittyy lähes kaikkeen toimintaan. Riskienhallinta ei siten kohdistu pelkästään

taloudenhoitoon ja siihen liittyviin riskeihin. Riskit omistetaan ja niitä hallitaan tehtäväalueilla ja palvelulinjoilla. Näiden tukena ovat aina päätoimiset hyvinvointialueen riskienhallinnan, turvallisuuden ja varautumisen eri asiantuntijat.

Vuoden 2023 aikana riskienhallinnan menettelyiden jalkauttaminen ja sähköisen riskienhallintaohjelmiston käyttöönotto erityisesti kokonaisvaltaisen riskienhallinnan osalta koki viivästystä riskienhallintaohjelmiston kilpailutuksen osalta. Tämän vuoksi osa keskeisimmistä vuoden 2023 tavoitteista erityisesti kokonaisvaltaisen riskienhallinnan menettelyiden jalkauttamiseksi sähköiseen ohjelmistoon siirtyy vuodelle 2024.

Riskienhallinnan yleiset menettelyt

- Hyvinvointialueella jatketaan riskienhallintajärjestelmän luomista, jossa riskejä tarkastellaan kokonaisvaltaisesti kaikki osa-alueet huomioiden ja riskienhallinnan toteutus on suunnitelmallista ja järjestelmällistä.
- Jatketaan vuonna 2023 valmisteltujen prosessien jalkauttamista ensisijaisesti tukemalla Isteikkiä riskienhallintaohjelmiston kilpailutuksen loppuunsaattamisessa. Vaatimusten määrittelyssä keskitytään siihen, että hyvinvointialueen käyttöön tuleva riskienhallintaohjelmisto mahdollistaa riskienhallinnan kehittämisen useamman vuoden tähtäimellä ja useilla uusillakin riskienhallinnan osa-alueilla.
- Vuoden 2024 aikana tunnistetaan tarpeita muiden teemojen, kuten hankintojen, projektien ja asiakas- ja potilasturvallisuuden riskienhallinnan menettelyiden luomiselle ja kehittämiselle.
- Vuoden 2023 aikana laadittuja prosesseja ja ohjeistuksia aletaan jalkauttamaan organisaatiossa.

Kokonaisvaltainen riskienhallinta

- Tunnistetaan merkittävimmät riskit säännöllisesti ja käsitellään ne riskienhallinnan keinoin.
- Kokonaisvaltaisen riskienhallinnan teeman käytänteitä lähdetään siirtämään sähköiseen riskienhallintaohjelmistoon kilpailutuksen

jälkeen aloittaen hyvinvointialueen tehtäväalueiden johtoryhmistä ja tämän jälkeen siirtämään palvelulinjojen johtoryhmiin.

- Kokonaisvaltaisen riskienhallinnan prosessin tueksi laaditaan ohjeistukset sekä suunnitellaan ja hankitaan riittävät voimavarat käytännön työn siirtämiseksi sähköiseen ohjelmistoon.

Työturvallisuusriskien hallinta

- Työturvallisuusriskien hallinnan osalta jatketaan toiminnan jalkauttamista organisaatioon: työturvallisuusriskit arvioidaan lakisääteisellä tavalla ja kattavuudella. Työsuojelun ja työturvallisuuslain mukainen riskien arviointi käsittää aina työolojen arvioinnin ja kehittämisen.

Asiakas- ja potilasturvallisuuden vaarojen- ja riskienhallinta

- Vahvistetaan henkilöstön asiakas- ja potilasturvallisuustaitoja järjestämällä koulutusta seuraavista teemoista: palveluun, hoitoon ja hoivaan liittyvien vaarojen tunnistaminen ja niiltä suojautuminen, ennakoiva riskienhallinta, vaaratapahtumista ilmoittaminen sekä ehkäisevien ja korjaavien toimien suunnittelu, toteutus ja seuranta.

Tietosuoja ja tietoturvan riskienhallinta

- Tietosuoja ja tietoturvan tekninen riskienhallintaryhmä alkaa käsitellä tietosuoja ja -turvan riskit kahden kuukauden välein tehostaakseen riskienhallintaa ja raportointia.
- Tietoisuutta tietosuoja ja tietoturvan riskeistä lisätään tietosuoja ja tietoturvan vastuuyhdyshenkilöiden ja yhteyshenkilöiden kokouskäytänteiden kehittämisellä, jotta tietoa jaetaan myös oman vastuun ulkopuolelle.
- Tietosuoja ja tietoturva osallistuu esihenkilöinfoihin ja tietosuoja ja -tietoturvakierroja kehitetään.
- Kehitetään tietosuoja vaikutustenarvioinnin (DPIA) ja tiedonsiirron vaikutustenarvioinnin (TIA) prosesseja, jotta arviot tulevat mukaan tietosuoja ja tietoturvan prosesseihin sekä riskienhallintaan.

5.2 Turvallisuus

Vuoden 2024 yleisenä tavoitteena on koko organisaation turvallisuusmenettelyiden selkeyttäminen ja ennen kaikkea turvallisuuden normalisoiminen osaksi kaikkea

toimintaa ja arkea. Turvallisuuden tulee olla keskeinen tekijä toimintamenetelmien ja -tapojen valinnassa sekä henkilökunnan johtamisessa. Turvallisuuden osalta kehittäminen jatkuu edelleen henkilöstö, asiakkaat ja potilaat edellä. Siksi turvallisuustyön selkeä ja tarkoituksenmukainen organisoituminen, vaikuttavuuden tavoittelu ja konkreettinen tavoitteiden asettelu ovat tärkeä osa kaikkea toimintaa.

Hyvälle turvallisuuskulttuurille on ominaista, että menettelyt, velvoitteet ja ennaltaehkäisevä toiminta ovat keskeisesti esillä ja turvallisuuteen liittyvien menettelyiden organisoituminen on tarkoituksenmukaista ja toimivaa. Monien turvallisuuteen liittyvien asioiden ennalta ehkäisy on niin taloudellisesti kuin inhimillisiltä kustannuksiltaan edullisempaa kuin seurausten korjaaminen.

Turvallisuustyön organisointi ja järjestäminen

- Jatketaan turvallisuustyöryhmien perustamista organisaatiossa suunnitellusti ja jo vuoden 2023 riskienhallintasuunnitelmassa hyväksytyllä tavalla.
- Sosiaali- ja terveystieteiden tehtäväalueella turvallisuustyöryhmät on perustettu ja toiminnassa palvelulinjojen tasolla. Muilla tehtäväalueilla tehtäväalueiden tasolla.
- Päätetään turvallisuusyhdyskuntien nimeämisestä. Turvallisuusyhdyskuntia tulee nimetä koko organisaatioon. Turvallisuusyhdyskuntat toimivat käytännön turvallisuustyössä lähiesikuntien ja muiden vastuullisten tahojen tukena. Turvallisuusyhdyskuntien lukumäärä päätetään toiminnan tarpeiden ja laajuuden perusteella linjaorganisaatiossa.

Turvallisuusviestintä, ohjeet ja osaamisen kehittäminen

- Organisaation turvallisuudenhallinta on jäsentynyt ja systemaattinen.
- Organisaation sisäisen turvallisuuden merkityksen esiintuomisessa on keskeistä, että hyvinvointialue korostuu jatkossa kattavasti hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden toimijana.
- Huomioidaan näkökulmaa henkilöstöstä turvallisuusasiantuntijoiden ja -palveluiden asiakkaina tekemällä jokaiselle työntekijälle kuuluvan

turvallisuustietouden saavuttamisesta helpompaa sisäisen Intran tietoa keskittämällä.

- Laajennetaan Intran uutisten hyödyntämistä organisaation sisäisessä turvallisuusviestinnässä ja tietouden kasvattamisessa.
- Turvallisuustietouden saavutettavuuden osalta asiantuntijoiden yhteistyönä valmistellaan myös tarpeellisia turvallisuusohjeistuksia Pirkanmaan hyvinvointialueen organisaatioturvallisuuden kehittämiseksi sekä ylläpitämiseksi.
- Päätetään turvallisuuskoulutuksen rahoituksesta. Linjataan henkilöstön turvallisuuskoulutuksista. Linjattavana on ensisijaisesti koko henkilöstölle pakolliset ja kaikille vapaaehtoisesti saatavilla olevat turvallisuuskoulutukset sekä niiden järjestäminen.
- Jatketaan jo alkanutta turvallisuuskoulutusten suunnittelua ja toteuttamista siten, että henkilöstön turvallisuuskoulutuksista saadaan muotoiltua koko organisaation tarpeet täyttävät yleiskoulutukset koulutustarjottimen muodossa.
- Kehitetään henkilöstön turvallisuusosaamista jalkauttamalla organisaation käyttöön turvallisuuden perehdytysvideoita Intran avulla.
- Aloitetaan turvallisuuden eri oma-arviointilomakkeiden jalkauttaminen organisaation henkilöstön käyttöön.
- Tunnistetaan tarpeita ja laaditaan näiden tarpeiden perusteella tarvittavia uusia oma-arviointilomakkeita eli erilaisia turvallisuuden tarkistuslistoja, joilla perustason turvallisuustietoutta saadaan yhtenäistettyä hyvinvointialueen henkilöstön ja toimipaikkojen välillä.
- Huomioidaan turvallisuustyö myös julkisen internetsivuston sisällössä.

Toimitilaturvallisuus ja turvallisuuspalvelut

- Vähennetään käytössä olevien henkilöturvahälyttimien moninaista kirjoa ja parannetaan luotettavuutta sekä tilaus- ja huoltokäytänteitä yhtenäistämällä ja keskittämällä palveluita sekä laitekantaa.
- Aloitetaan kameravalvonnan tallenteiden käyttöön saamisen nopeuden kehittämistyö ja huolehditaan kameravalvonnan tietosuojanäkökulman toteutumisesta organisaatiossa.

- Turvallisuuspalveluiden osalta vartiointin kilpailutus päättyy vuonna 2024 ja tällöin vartiointipalveluiden osalta aloitetaan jalkauttamaan uusia koko organisaation yhtenäisiä käytänteitä.
- Korostetaan YTA-alueiden yhteistyötä suunnittelemalla YTA-monivalvomo-konseptin selvityksen pohjalta yhteistyön laajentamista koko YTA-alueelle.

Asiakas- ja potilasturvallisuus

- Laaditaan turvallisen lääkehoidon toteutuksen periaatteet, joihin sisältyy lääkehoidon osaamisen varmistaminen sekä ajantasaisen lääkitystiedon ja lääkityksen oikeellisuuden varmistaminen. Periaatteet sisällytetään palveluyksikön lääkehoitosuunnitelmaan.
- Laaditaan laiteturvallisuuksuunnitelma, joka sisältää periaatteet lääkinnällisten laitteiden hallintaan ja turvallisen käytön varmistamiseen. Periaatteet sisällytetään palveluyksikön omavalvontasuunnitelmaan.

5.3 Varautuminen

Pirkanmaan hyvinvointialueen organisaation varautumistyötä jatketaan koko organisaatiossa. Jatkossakin Pirkanmaan hyvinvointialue pyrkii toimimaan varautumisen edelläkävijänä niin organisaation kuin henkilöstön resilienssin osalta. Oman varautumisen kehitystyö jatkuu suunnitellusti ja lakisääteisten velvoitteiden ohjaamana.

Varautumisen tilannekuva

- Parannetaan hyvinvointialueen tilannetietousuutta ja häiriötilanteiden tunnistamista.
- Kehitetään tilannekuvatiedon analysointia.

Varautumisen osaamisen kehittäminen

- Tunnistetaan kriittiset toiminnot.
- Toteutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon valmiussuunnittelun ja varautumisen ohjaus valtakunnallisen mallin mukaisesti.
- Kehitetään henkilöstön osaamista huomioiden myös ostopalvelut. Teemassa korostetaan myös harjoituksia.

Varautumisen organisointi ja järjestäminen

- Selkeytetään organisaation sisäinen vastuunjako ja tehtävät.
- Yhteensovitetään valmiussuunnittelua.
- Yhteistyön ja organisoitumisen osalta tunnistetaan erilaisten verkostojen tavoitteet ja vähennetään päällekkäisyyttä.

Sopimuksellinen varautuminen

- Varmistetaan hälytysmenettelyt häiriötilanteiden osalta.
- Ohjataan palveluntuottajia sopimuksellisessa varautumisessa.

6 Lopuksi

Riskienhallinta, turvallisuus ja varautuminen ovat varsin kompleksisia asioita, joissa moni seikka on sidoksissa ja vaikutussuhteessa toisiinsa. Siksi kaikessa toiminnassa on erityisen tärkeää varmistaa yhteinen suunta ja rakentaa yhdessä niitä polkuja, jotka johtavat tavoitteeseen ja edistävät siten koko kokonaisuutta. Kaikkien yhteisenä tavoitteena on kuitenkin kehittää organisaatioturvallisuutta ja taata Pirkanmaan hyvinvointialueesta turvallinen työ- ja asiointipaikka.

Vähät riskienhallinnan, turvallisuuden ja varautumisen voimavarat on syytä käyttää ennen kaikkea käytännön tekemiseen ja toimintaan sekä erityisesti siihen, että tehdään oikeita asioita, yhteisesti ja yhteen hiileen puhaltaen. Vaikka yhteistyö helpottaa vähäisillä voimavaroilla tehtävää Suomen suurimman hyvinvointialueen organisaatioturvallisuuden kehittämistä, on jatkossakin taattava turvallisuustyölle johdon tuen lisäksi riittävät taloudelliset ja henkilöstövoimavarat kuin edellytykset osaamisen kehittämiseenkin.

Suomen suurimman hyvinvointialueen organisaatioturvallisuuden kehittäminen on jatkuvaa toimintaa ja sitä tulee tehdä pitkällä tähtäimellä. Tavoitteenamme tuleekin olla myös riskienhallinnan, turvallisuuden ja varautumisen osalta suunnannäyttävä ja malliesimerkki. Esimerkillisiin lopputuloksiin ei kuitenkaan päästä ilman pitkällä tähtäimellä tehtävää maltillista, hyvin suunniteltua ja selkeisiin sekä kunnianhimoisiin tavoitteisiin pyrkivää käytännön työtä.

pirha.fi

Seuraa meitä somessa.